

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของ ข้าว (*Oryza sativa* L.) พันธุ์หอมชลสิทธิ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของ ข้าวพันธุ์หอมชลสิทธิ์ ให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ข้าว (*Oryza sativa* L.)
พันธุ์หอมชลสิทธิ์

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ที่อยู่

1. เลขที่ 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
3. เลขที่ 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์

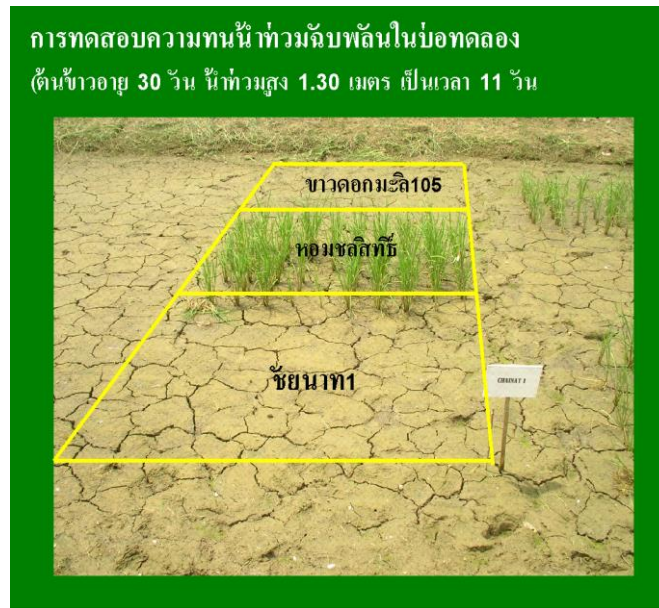
1. 02-564-7000 ต่อ 1321
2. 02-579-5578
3. 05-392-1444

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวพันธุ์หอมชลสิทธิ์เป็นข้าวเจ้าหอม ไร่ไม่ไวต่อช่วงแสง ผลผลิตสูง (800 - 1,000 กิโลกรัมต่อไร่) มีคุณภาพการหุงต้มดีด้วยคุณสมบัติที่นุ่มและหอม อีกทั้งยังทนทานต่อสภาพน้ำท่วมแบบฉับพลัน ได้จากการผสมพันธุ์แบบเดี่ยว ระหว่างข้าวเจ้าสายพันธุ์ IR57514-PMI-5-B-1-2 กับข้าวเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ปล่อยให้มีการผสมตัวเองและมีการคัดเลือกแบบ single seed descent และเร่งอายุ (Rapid generation advance: RGA) โดยศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก จนได้ข้าวที่มีความคงตัวชั่วที่ 6 (F_6) จำนวน 2,250 สายพันธุ์ จากนั้นนำประชากรชั่วที่ 7 มาปลูกคัดเลือกตามวิธีการปรับปรุงพันธุ์แบบสืบสกุลโดยหน่วยปฏิบัติการค้นหาและใช้ประโยชน์ยีนข้าว (ศช.-สวทช.) ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยใช้เครื่องหมายโมเลกุลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะคุณภาพการหุงต้ม (Wx และ $BADH2$) และลักษณะความทนทานต่อน้ำท่วมฉับพลัน ($SUB1$) คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีคุณสมบัติทนต่อน้ำท่วมฉับพลัน และมีคุณภาพหุงต้มใกล้เคียงกับข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ($Wx^b badh2$ และ $SUB1$) ได้จำนวน 97 สายพันธุ์ จากนั้นทำการประเมินความทนทานต่อสภาพน้ำท่วมฉับพลัน และคุณภาพการหุงต้ม ในประชากรชั่วที่ 8-10 ทำการคัดเลือกผลผลิตและความไม่ไวต่อช่วงแสง จนได้สายพันธุ์ PSL99094-5R-RGD-MS1357-MS167-37-2 ซึ่งเป็นข้าวเจ้าเมล็ดยาวเรียวยาว อมิโลสต่ำ หอม ไร่ไม่ไวต่อช่วงแสง และทนต่อน้ำท่วมฉับพลัน หลังจากนั้นนำเข้าเปรียบเทียบผลผลิตทั้งระดับภายในสถานีและระดับแปลงนาเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Oryza sativa</i> L. วงศ์ Poaceae พีชล้มลุก ข้าวเจ้า ไม่ไวต่อช่วงแสง
ต้น	ทรงกอแบน ลำต้นมีความแข็งแรง ความสูงของต้นวัดถึงปลายรวง 107 เซนติเมตร ปล้องสีเหลืองอ่อน เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น 5.8 มิลลิเมตร
ใบ	ใบเดี่ยว รูปแถบ กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบมีขน กาบใบสีเขียว เส้นใบสีขาว ปลายแยกสองแฉก ยาว 15 มิลลิเมตร หูใบสีเขียวอ่อน ข้อต่อใบสีเขียวอ่อน ใบสีเขียว มุมใบตรงทำมุม 90 องศา กับแนวตั้ง ใบแก่ค่อนข้างง้ำ
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) จำนวนรวงต่อกอ 13 รวง การแตกกระแฉ่ ปานกลาง คอรวงยาว กลีบรองดอกสีฟ้า ยอดเกสรเพศเมียสีขาว ความยาวของรวงระยะเก็บเกี่ยว 28 เซนติเมตร จำนวนเมล็ดต่อรวง 160 เมล็ด การติดเมล็ดร้อยละ 91
เมล็ด	เปลือกเมล็ดสีฟ้า มีขนสั้น เมล็ดไม่มีหาง ปลายสีฟ้า ข้าวเปลือก ยาว 10.74 มิลลิเมตร กว้าง 2.33 มิลลิเมตรหนา 1.89 มิลลิเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด 27.5 กรัม ข้าวกล้องสีขาว รูปร่างเรียวยาว ขนาดเมล็ดข้าวกล้อง ยาว 7.49 มิลลิเมตร กว้าง 1.97 มิลลิเมตรหนา 1.64 มิลลิเมตร ข้าวสารสีขาวค่อนข้างขุ่น ขนาดเมล็ดข้าวสาร ยาว 7.31 มิลลิเมตร กว้าง 1.71 มิลลิเมตรหนา 1.6 มิลลิเมตร มีปริมาณอะมิโลสร้อยละ 15 ค่าความคงตัวของแป้งสุกอ่อน (104 มิลลิเมตร) ค่าการสลายเมล็ดในด่าง (1.7% KOH) เท่ากับ 1.0 และมีปริมาณสารหอม 2-Acetyl-1 Pyrroline (2AP) เท่ากับ 1.19 ppm
ลักษณะอื่นๆ	มีความทนทานต่อสภาพน้ำท่วมฉับพลัน โดยมีอัตราการรอดชีวิตร้อยละ 91 หลังจากถูก น้ำท่วมสูง 1.30 เมตร เป็นเวลา 11 วัน

ภาพที่ 1 แปลงทดสอบความทนน้ำท่วมฉับพลันข้าวพันธุ์หอมชลสิทธิ์

ภาพที่ 2 แปลงทดสอบผลผลิตข้าวพันธุ์หอมชลสิทธิ์

ภาพที่ 3 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของข้าวพันธุ์หอมชลสิทธิ์
 ก เมล็ดข้าวสาร และเมล็ดข้าวเปลือก ข รวงข้าว

ข้าวพันธุ์หอมชลสิทธิ์